

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Liberci dne 27. prosince 2021

Tůně, mokřady, lesy i ekologická výchova – nadace pomohla přírodě téměř 3 miliony korun

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody za 28 let od svého založení podpořila stovky projektů celkovou částkou více jak 27 miliónů korun. V poslední době se zaměřuje na nápravu vodního režimu v krajině přírodě blízkými opatřeními a výsadbu druhově i věkově rozmanitých lesů, tak aby byly zdravé a dlouhodobě udržitelné. Z původně regionálně působící nadace se stala celostátní a s některými projekty přesahuje až do zahraničí. Prostředky letos putovaly na ochrannářské, výzkumné i publikační projekty, které se věnují nejen oblasti Jizerských hor. „*Tento rok jsme přispěli na projekty pomáhající přírodě částkou přesahující 2,7 miliónů korun, což je o 800 tisíc korun více než loni a za to vdčíme všem našim dárcům,*“ říká Ondřej Petrovský ředitel nadace.

Díky nadačnímu příspěvku se podařilo Jizersko-ještědskému horskému spolku zachránit rašeliniště v samém srdci Jizerských hor. To bylo v minulosti necitlivě odvodňováno, ale nyní se v melioračních příkopech vybuďovalo 60 přehrázek, které vodu zadržují v době dešťů a naopak ji postupně uvolňují, když je sucho. Došlo také k výsadbě 14 100 geneticky původních dřevin do jejich okolí. „*Podařilo se naplnit cíl projektu, kterým bylo vrátit místním lesům jejich přirozenou a zdravou podobu a zároveň pomoci se zadržením vody v místních cenných rašeliništích. Lokality v okolí Čihadel, Klečových louček nebo Černé hory patří k přírodně unikátním místům s podmáčenými smrčínami v samém srdci Jizerských hor,*“ vysvětluje Petrovský. V příštím roce plánuje nadace podpořit podobný projekt Jizersko-ještědského horského spolku, který se bude věnovat zadržování vody v nejcennější části hor – národní přírodní rezervaci Rašeliniště Jizery.

Nadace také podpořila záchranu Sedmihorských mokřadů u Turnova, kde vzniká 14 nových tůň a jsou přerušovány meliorace, aby lokalita poskytovala ještě lepší prostředí pro značné množství vzácných ptáků, kteří zde hnízdí včetně ohroženého jeřába popelavého. V minulosti zde byly pozemky rozsáhle odvoňovány sítí melioračních trubek a příkopů, přesto toto místo zůstalo i nadále částečně podmáčené a pro zemědělství tak nevyužitelné. Cílem projektu je vrátit mokřadům jejich přirozenou přírodní funkci zadržování vody v krajině a zlepšit biotop pro zdejší rostliny a živočichy. V minulých letech se podařilo po usilovné práci hlavního koordinátora Vojtěcha Šťastného odkoupit pozemky či vyjednat souhlasy s realizací projektu s desítkami vlastníků. Byla vypracována projektová dokumentace, získány potřebné souhlasy všech úřadů a hlavně pak projekt uspěl s žádostí o dotaci z OPŽP. Větší část prostředků tedy uhradí fondy EU. V letošním roce byla zahájena samotná realizace projektu, která spočívá ve vybudování 14 mělkých vhodně tvarovaných tůň různých rozměrů, přerušování odvodňovacích trubek a zasypávání melioračních příkopů. Časem bude doplněna i drobná návštěvnická infrastruktura včetně ptačí pozorovatelný. „*Celá lokalita se tak stane pestrým a přirozeným biotopem pro další druhy živočichů, ale zároveň zde budeme moci ukázat veřejnosti, proč je dobré takováto místa chránit. Díky našim dárcům jsme prozatím pomohli částkou 218 000,- Kč,*“ doplňuje Petrovský.

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody

Na Liberecku pak nadace pokračovala s výsadbami sazenic převážně jedlí, buků a dubů. „Těch je letos nově v zemi 70 100 a díky ochraně před zvěří, která je v současné době nezbytností, věříme, že jsme tímto připravili odkaz krásných a zdravých lesů pro budoucí generaci. Ještě počátkem roku jsme plánovali vysázet 35 tisíc stromků, ale díky štedré podpoře našich dárců jsme s odborným lesním hospodářem Janem Dudou projekt zdvojnásobili. Lesy na Liberecku budou opět o něco rozmanitější, zdravější, přirozenější a stabilnější,“ doplnil Petrovský. Druhovou i věkovou rozmanitost místních lesů tak obohatilo 46 010 mladých buků, 7 175 dubů, 6 240 jedlí a dále pak i sazenice modřínů, olší, smrků, lip či třešní. Nejdříve však bylo potřeba lokality vytipovat a navrhnout vhodné stromky pro dané stanoviště. Během léta a hlavně pak podzimu bylo postupně postaveno téměř 3,6 km oplocenek, které sazenice chrání před přemnoženou zvěří. Některé stromky se po výsadbě ošetřují jen repelenty a ty se budou muset aplikovat opakovaně, stejně jako se musí udržovat oplocenky dlouhodobě ve funkčním stavu. Následně bylo dle klimatických podmínek vyzvednuto z lesních školek a vysázeno všech 70 100 stromků. Celkové náklady projektu přesáhly 2 mil. korun a nadace pomohla částkou 1 736 770,- Kč. Zbytek hradily samotné obce ze svých rozpočtů, zároveň se zavázaly i k následné péči o výsadby, aby zajistily dlouhodobou udržitelnost projektu.

Nadace také pokračuje v podpoře ekologické výchovy dětí, kterou považuje za velmi důležitou. Snaží se tímto způsobem ukázat nejen mladé generaci, že přírodu je potřeba chránit, pečovat o ni a chovat se k ní s respektem. „V tomto roce jsme vybírali z 27 projektů a i díky našim dárcům jsme mohli podpořit 16 z nich v celkové výši 136 602,- Kč. Aby byl zaručen výběr těch opravdu nejkvalitnějších, máme k tomuto programu sestaven poradní sbor z řad odborníků na ekologickou výchovu, který dává svá doporučení správně radě, jež o projektech rozhoduje,“ říká Petrovský. Děti tak vyrazily do přírody pomáhat obnovit naučnou stezku, věnovaly se záchraně žab během jejich jarního tahu nebo vysadily ovocný sad. Mohly se však zapojit i do pozorování přírody novými mikroskopy, poznávat ji v nové venkovní učebně, na obnovené školní lesní zahradě nebo se vydat na poznávací exkurzi do Jizerských hor. Vzniklo také několik tůní, míst k třídění odpadu či kompostování.

Tradiční se staly kalendáře Zaostřeno na Jizerky, které nadace vydala již po jedenácté. Letos v rekordním množství dvou tisíc kusů a podařilo se ho rozprodat ještě před koncem roku. Snímky do něj zasílají fotografové v rámci fotosoutěže a porota každým rokem vybere 13 těch nejlepších, ze kterých je kalendář sestaven. Výtěžek z jeho prodeje putuje každým rokem na projekty pomáhající přírodě. „Mám obrovskou radost, že je o něj takový zájem a děkuji veřejnosti, že nám tímto způsobem pomáhá s obnovou cenných přírodních lokalit. V minulosti jsme výtěžek směřovali na zadržování vody v cenných rašeliništích v samém srdci tohoto pohoří, obnovu návštěvnické infrastruktury, výsadbu tisíců původních a druhově rozmanitých sazenic stromků či rybím přechodem na toku Smědé. Věřím, že v příštím roce budeme podobně úspěšní v realizaci a podpoře všech projektů a pevně doufám, že nám naši dárci zachovají svou přízeň neboť bez ní bychom toho tolik nedokázali,“ uzavírá Petrovský.

Více informací: Ondřej Petrovský, ředitel Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody
tel.: 605 701 503 e-mail: petrovsky@nadaceivanadejmala.cz
www.nadaceivanadejmala.cz